

“ՆՈՐ ԶՈՎՔ”

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

“Նոր Զովք” խանութների ցանցի Դավիթաշենի
մասնաձյուղի

Վնասակար նյութերի սահմանային թույլատրելի
արտանետումների (ՍԹԱ) նորմատիվների
նախագիծ

Տնօրեն

Ռ. Ալիխանով

2020 թ.

Կատարողների ցուցակ

- Ջերմատեխնիկական գործընթացների նկարագրություն՝ Գ.Գասպարյան
- ՍԹԱ նորմատիվների նախագծի կազմում՝ Վ.Թևոսյան
- Վնասակար նյութերի մթնոլորտում ցրման համակարգչային հաշվարկը կատարվել է “Էռա” (ՌԴ) ծրագրի միջոցով:

Անոտացիա

“Նոր Զովք” ՍՊԸ խանութների ցանցի Դավիթաշենի մասնաճյուղը /սուպերմարկետ/ բացվեց 2019 թվականին:

“Նոր Զովք” ՍՊԸ Դավիթաշենի մասնաճյուղում թխվում են տարբեր հազատեսակներ և լավաշ: Հացաթխումը իրականացվում է երկու վառարանի և լավաշի հոսքազծի միջոցով:

Որպես վառելիք օգտագործվում է բնական գազը: Պահուսաստյին վառելիք չի նախարեսվում:

Ներկա հետազոտությունը և արտանետումների նորմատիվների նախագիծը մշակվել է հիմք ընդունելով “Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին” ՀՀ օրենքը և ՀՀ կառավարության 27.12.2012թ. “Մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների մշակման ու հաստատման կարգը սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թվականի մարտի 30-ի N 192 և 2008 թվականի օգոստոսի 21-ի N 953-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին” թիվ 1673-Ն որոշումը:

Աշխատանքում ի մի են բերվել կազմակերպության գործունեությունից առաջացող մթնոլորտն աղտոտող աղբյուրների արտանետումների որակական և քանակական բնութագրերը: Ձերնարկությունում առկա են արտանետումների 3 աղբյուր:

Աշխատանքում բերված են աղտոտման աղբյուրների տեխնիկական հետազոտման արդյունքների տվյալները՝ տեքստային և աղյուսակային տեսքով:

Նշված աղբյուրներից արտանետվում են 2 տեսակի վնասակար նյութեր.

- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.088 տ/տարի,
- Ածխածնի մոնօքսիդ՝ 0.028 տ/տարի:

Արտանետումների ընդհանուր քանակը կազմում է 0.116 տ/տարի:

Արտանետումների հետևանքով շրջակա միջավայրին հասցվելիք վնասի մեծությունը կազմում 11280 դրամ, հաշվարկը տես հավելված 5-ում:

Վնասակար գումարային ազդեցությամբ օժտված նյութեր չկան:

ՍԹԱ նորմատիվներին հասնելու ժամկետը համարվում է հաստատման պահից:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարողների ցուցակ.....	2
Անոտացիա	3
1. Ընդհանուր տեղեկություններ կազմակերպության մասին	5
2. Տնտեսավարող սուբյեկտի բնութագիրը որպես մթնոլորտային օդն աղտոտող աղբյուր.....	8
<i>Մանիտարապաշտպանիչ գոտի .....</i>	<i>8</i>
<i>Զարկային արտանետումների բնութագիրը.....</i>	<i>9</i>
<i>ՍԹԱ նորմատիվների հաշվարկի համար աղտոտող նյութերի պարամետրերը.....</i>	<i>9</i>
3. ՍԹԱ նորմատիվների/չափաքանակների հաշվարկի համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալները	12
4. Վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկը	12
<i>4.1. Ցրման պայմանները որոշող օդերևութաբանական բնութագրերը և գործակիցները.....</i>	<i>12</i>
<i>4.2. Վնասակար նյութերի ցրման հաշվարկի հակիրճ արդյունքները .....</i>	<i>13</i>
5. ՍԹԱ նորմատիվների որոշումը, արտանետումների չափաքանակների առաջարկը.....	13
6. Անբարենպաստ կլիմայական պայմանների ժամանակ արտանետումների կարգավորման միջոցառումներ.....	14
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	15
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Վնասակար նյութերի արտանետումների հաշվարկ.....	16
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Օդի պահանջվող օգտագործման հաշվարկ.....	17
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի հաշվարկ	18
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Ռելիեֆի գործակցի հաշվարկ	19
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. Վնասակար նյութերի ցրման արդյունքում առաջացող գետնամերձ կոնցենտրացիաների “Էռա” ծրագրով հաշվարկի արդյունքները	20

1. Ընդհանուր տեղեկություններ կազմակերպության մասին

“Նոր Զովք” ՍՊԸ գրանցվել է 28.03.2001 թ. /գրանցման վկայականի պատճենը կցվում է/: Նույն ընթացքում խանութների ցանցը սկսել է իր պատմությունը: Հենց այդ ժամանակ բացվեց առաջին մթերային խանութը՝ Նալբանդյան 102 հասցեում, որը շատ կարճ ժամանակում գրավեց հաճախորդների վստահությունը, ճանաչվեց տեսականու լիությամբ, ինչպես նաև սպասարկման և ապրանքի բարձր որակով:

Նոր Զովք խանութների ցանցը աճում և ընդլայնվում է, բացվում են նոր խանութներ, իսկ գործողները բարելավում են համաձայն հաճախորդների աճող կարիքների:

Նոր Զովք խանութների ցանցը իրականացնում է տարբեր տեսակի պարենային մթերքի առևտուր, այդ թվում հացատեսակների, որոնք թխվում են սեփական փռում, որը գործում է նույն տարածքում՝ ՀՀ, Երևան, Դավիթաշեն 4-րդ թաղամաս, Անաստաս Միկոյան 26/1:

Սուպերմարկետը գտնվում Երևան - Եղվարդ խճուղու ձախակողմյան մասում, որի հակառակ կողմում գտնվում են սննդի և սպասարկման օբյեկտներ և ավելի հեռու՝ Հրազդանի կիրճը:

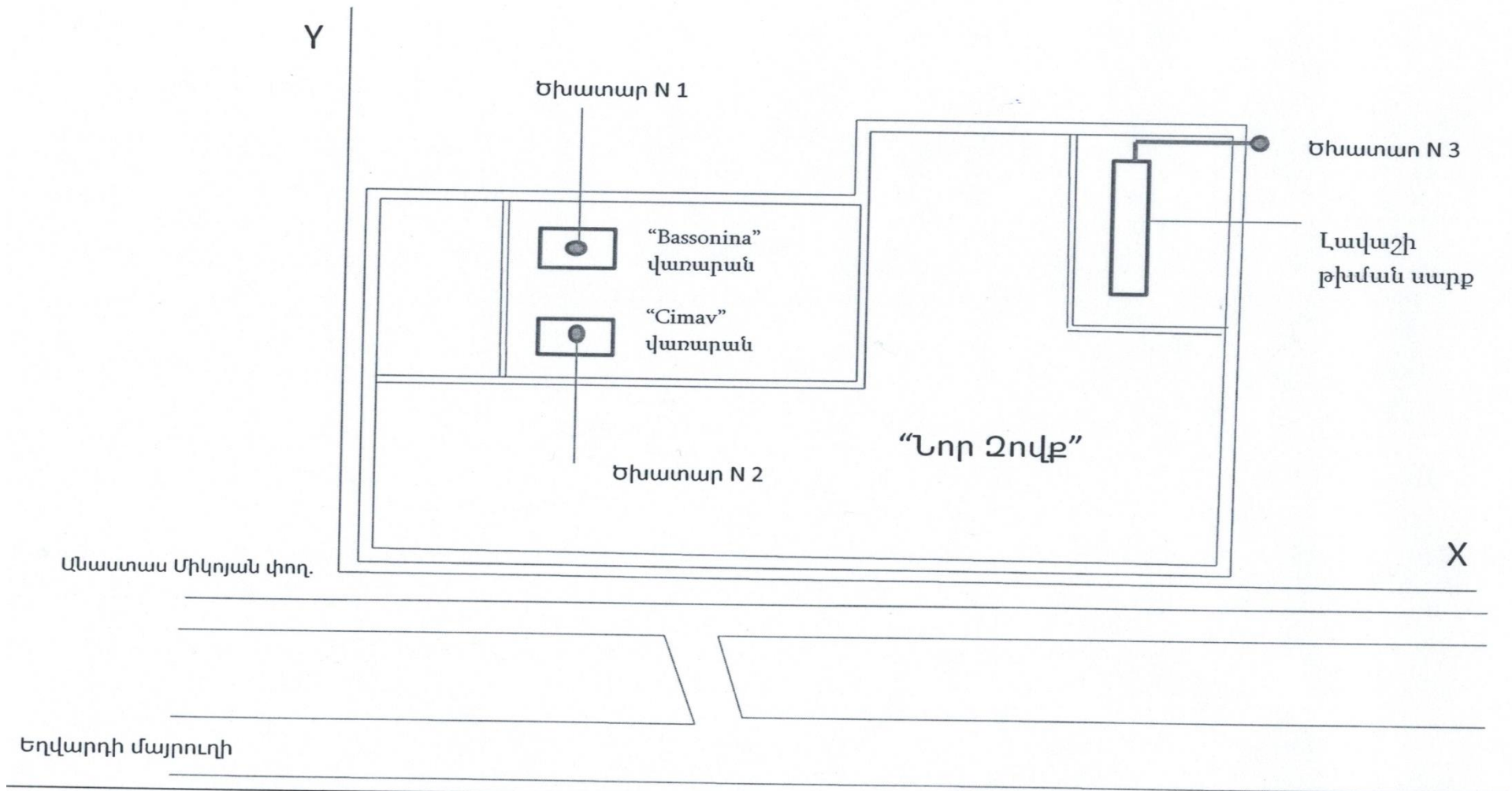
Սուպերմարկետի անմիջական մերձակայքում գտնվում են բազմաբնակարան շենքեր:

Ստորև բերված են Նոր Զովք ՍՊԸ Դավիթաշենի սուպերմարկետի տեղանքի իրավիճակային քարտեզը և սուպերմարկետի քարտեզ-սխեման:

Տեղանքի իրավիճակային քարտեզ

Կազմակերպության քարտեզ-սխեմա

2. Տնտեսավարող սուբյեկտի բնութագիրը որպես մթնոլորտային օդն աղտոտող աղբյուր

“Նոր Զովք” ՍՊԸ Դավիթաշենի սուպերմարկետի գործունեության ընթացքում վնասակար նյութերի արտանետումներ առաջանում են փոխի հացաթխման սարքավորումներում բնական գազի այրման արդյունքում:

Փռում տեղադրված և շահագործվում են մեկ հատ “Bassonina”, մեկ հատ “Cimav” մակնիշի վառարաններ և մեկ լավաշի թխման հոսքագիծ /սարք/:

Վառարանները և լավաշի սարքը աշխատում են բնական գազով, պահուստային վառելիք չի օգտագործվում և հետագայում էլ չի նախատեսվում:

Այրման արգասիքների արտանետումները իրականացվում են.

- վառարաններից՝ 14 մ բարձրությամբ և 0.15 մ տրամագծով ծխնելույզերի միջոցով,

- լավաշի թղման սարքից՝ 40 մ բարձրությամբ և 0.4 մ տրամագծով ծխնելույզի միջոցով:

Փռուքը աշխատում է տարեկան 360 օր, 12 ժամ/օր ժամանակացույցով:

Ըստ տարեկան գրանցված տվյալների գազի առավելագույն սպառումը կազմում է ժամում՝ 8.5 մ³, տարեկան՝ 36720 մ³:

Սանիտարապաշտպանիչ գոտի

Համաձայն CH 245 – 71 Սանիտարական նորմերի, հացաթխման արտադրամասերի /փոքրի/ համար սանիտարապաշտպանիչ գոտիները սահմանվում են ելնելով վնասակար նյութերի ցրման հաշվարկների արդյունքներից: Քանի որ սույն նախագծի հավելվածներում ներկայացված ցրման հաշվարկները ցույց են տալիս, որ որևէ ՍԹԿ գերազանցում չի սպասվում, սանիտարապաշտպանիչ գոտու կազմակերպման կարիք չկա:

Արտանետման աղբյուրների պարամետրերը, վնասակար նյութերի արտանետումների քանակը և տեսակը բերված են աղյուսակ 1-ում:

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 1.

Մթնոլորտ արտանետվող աղտոտող նյութերի անվանացանկը

Նյութի անվանումը	ՍԹԿ միանգամյա առավելագույն, մգ/մ ³	Նյութի արտանետումը, տ/տարի
1	2	4
Ածխածնի մոնօքսիդ	5.0	0.153
Ազոտի երկօքսիդ	0.2	0.55

Գումարման հատկություններով օժտված նյութեր չկան:

Զարկային արտանետումների բնութագիրը

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 2.

Զարկային արտանետումներ ունեցող աղբյուրների թվարկումը և բնութագիրը

Արտադրամասի (տեղամասի) և աղբյուրների անվանումները	Նյութի անվանումը	Նյութի զարկային արտանետումը, գ/գարկ,	Արտանետման պարբերականությունը, (անգամ/ տարի)	Արտանետման տևողությունը, վրկ	Զարկային արտանետումների տարեկան քանակությունը, տ
1	2	3	4	5	6

Տեղադրված ժամանակակից արտադրության վառարանները համալրված են ավտոմատ կառավարման համակարգերով, որոնք ապահովում են գազի մուտքի անջատում ցանկացած խափանման կամ վթարի ժամանակ, ուստի զարկային կամ վթարային արտանետումները բացառվում են, համապատասխանաբար աղյուսակ 2-ը չի լրացվում:

ՍԹԱ նորմատիվների հաշվարկի համար աղտոտող նյութերի պարամետրերը

ՍԹԱ նորմատիվների/չափաքանակների հաշվարկի համար մթնոլորտ արտանետվող աղտոտող նյութերի պարամետրերը ներկայացվում են աղյուսակ 3-ի տեսքով:

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 3.
ՍԹԱ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐԸ

Արտադրություն արտադրամաս	Աղտոտող նյութերի առաջացման աղբյուրները			Աշխատաժամե- րի տարեկան քանակը		Արտանետման աղբյուրի անվանումը		Աղբյուրների քանակը		Աղբյուրի կարգաթիվը	
	անվանումը		քանակը								
		ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Հացաթխման տեղամաս 1	“Bassonina” մակնիշի վառարան	1	1	4320	4320	Ծխատար խողովակ	Ծխատար խողովակ	1	1	1	1
Հացաթխման տեղամաս 2	“Cimav” մակնիշի վառարան	1	1	4320	4320	Ծխատար խողովակ	Ծխատար խողովակ	1	1	2	2
Լավաշի թխման տեղամաս	Լավաշի թխման սարք	1	1	4320	4320	Ծխատար խողովակ	Ծխատար խողովակ	1	1	3	3

3-րդ աղյուսակի շարունակությունը

Աղբյուրի կարգա- թիվը	Աղբյուրի բարձրությունը, մ		Աղբյուրի տրամագիծը, մ		Գազաօդային խառնուրդի պարամետրերն արտանետման աղբյուրի ելքում						Կոորդինատները քարտեզ-սխեմայում, մ			
					արագությունը, մ/վրկ		ծավալը, մ³/վրկ		Ջերմաստիճանը, °C		կետային աղբյուրի, կենտրոնի կամ գծային աղբ. 1-ին ծայրի		գծային աղբյուրի 2-րդ ծայրի	
	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	ՆՎ	Հ	X ₁	Y ₁	X ₂	Y ₂
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	25	26	27	28
1	14.0	14.0	0.15	0.15	12.0	12.0	-	-	90	90	11	15	-	-
2	14.0	14.0	0.15	0.15	12.0	12.0	-	-	90	90	11	20	-	-
3	40.0	40.0	0.4	0.4	12.0	12.0	-	-	70	70	40	25	-	-

3-րդ աղյուսակի շարունակությունը

Աղբյուրի կարգա- թիվը	Գազամաքրման սարքերի անվանումը	Մաքրման ենթակա նյութերը/ Ապահովվածության գործակիցը, %	Մաքրման միջին աստիճանը/ Մաքրման առավելագույն չափը, %	Նյութի անվանումը	Աղտոտող նյութերի արտանետումները						ՍԹԱ հասնելու տարին
					ՆՎ			Հ (ՍԹԱ)			
					գ/վրկ	մգ/մ ³	տ/տարի	գ/վրկ	մգ/մ ³	տ/տարի	
	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	-	-	-	- ազոտի երկօքսիդ - ածխածնի մոնօքսիդ	0.002 0.0006		0.031 0.01	0.002 0.0006		0.031 0.01	2020
2	-	-	-	- ազոտի երկօքսիդ - ածխածնի մոնօքսիդ	0.002 0.0006		0.031 0.01	0.002 0.0006		0.031 0.01	2020
3	-	-	-	- ազոտի երկօքսիդ - ածխածնի մոնօքսիդ	0.0017 0.0005		0.026 0.008	0.0017 0.0005		0.026 0.008	2020

որտեղ՝
ՆՎ՝ ներկա վիճակ, Հ՝ հեռանկար

3. ՍԹԱ նորմատիվների/չափաքանակների հաշվարկի համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալները

Կատարվել է մթնոլորտն աղտոտող նյութերի աղբյուրների գույքագրում: Ըստ գույքագրման արդյունքի ՍԹԱ հաշվարկի ելակետային տվյալները կազմվել և հաշվարկվել են: Նշված ցուցանիշները բերված են աղյուսակում 3-ում:

Արտանետվող նյութերի քանակների հաշվարկները կատարվել են ըստ վառարանների տեխնիկական բնութագրավկայականների և “Մինչև 5.8 ՄՎտ դրվածքային հզորությամբ պինդ, հեղուկ և գազային վառելիքով աշխատող կաթսայատների վնասակար նյութերի արտանետումների հաշվարկի մեթոդական ցուցումներ”-ի:

Նստեցման անչափելի գործակիցն ընդունվել է՝ 1 /գազային նյութերի համար/:

4. Վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկը

4.1. Ցրման պայմանները որոշող օդերևութաբանական բնութագրերը և գործակիցները

Ցրման պայմանները որոշող օդերևութաբանական բնութագրերը և գործակիցները ներկայացված են ստորև: Սահմանային թույլատրելի առավելագույն միանվագ կոնցենտրացիաները վերցված են ՀՀ կառավարության 2006թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշմամբ հաստատված ցանկից:

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 4.

Օդերևութաբանական բնութագիրը և գործակիցները, որոնք բնորոշում են բնակելի տարածքի մթնոլորտում վնասակար նյութերի ցրման պայմանները:

Հ/հ	Բնութագրերի անվանումը	Մեծությունը
1.	Մթնոլորտի շերտադասավորությունից կախված գործակիցը, A	200
2.	Տեղանքի ռելիեֆի գործակիցը	1.15
3.	Տարվա ամենաշոգ ամսվա առավելագույն միջին ջերմաստիճանը, T °C	32.3
4.	Տարվա ամենացուրտ ամսվա միջին ջերմաստիճանը, T °C	- 2.9
5.	Միջին տարեկան «քամիների վարդը» %-ով	
	Հյուսիս	18
	Հյուսիս- Արևելք	31
	Արևելք	6
	Հարավ-Արևելք	6

	Հարավ	11
	Հարավ-Արևմուտք	17
	Արևմուտք	8
	Հյուսիս-Արևմուտք	3
6.	Քամու բազմամյա միջին արագությունը (մ/վրկ), որը հնարավոր է 20 տարին մեկ անգամ (5% ապահովվածությամբ)	2.5
7	Քամու բազմամյա միջին առավելագույն արագությունը (մ/վրկ), որը հնարավոր է 20 տարին մեկ անգամ (5% ապահովվածությամբ)	22

4.2. Վնասակար նյութերի ցրման հաշվարկի հակիրճ արդյունքները

Վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկը, կատարվել է “Էոա” համակարգչային ծրագրի միջոցով:

Ըստ ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2012 թվականի N 1673-Ն որոշման պահանջների. “տեղանքի ֆոնային աղտոտվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարությունը՝ տեղադրելով այն իր պաշտոնական կայքում: Եթե տվյալ տարածքի համար ֆոնային աղտոտվածության տվյալները բացակայում են, ապա տվյալները տրամադրում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության “Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն” ՊՈԱԿ կողմից: Ըստ ՊՈԱԿ գրության /կցվում է/ Երևանի օդային ավազանում ազոտի երկօքսիդի միջին տարեկան կոնցենտրացիան 2019 թ. կազմել է 0.0147 մգ/մ³, ածխածնի օքսիդի համար տվյալ չի տրամադրվել:

Հաշվարկների արդյունքները աղյուսակների տեսքով բերված են հավելվածների մասում: Ինչպես երևում է հաշվարկների արդյունքներից արտանետումներում առկա բոլոր նյութերի գետնամերձ կոնցենտրացիաները գտնվում են բնակավայրերի համար սահմանված ՍԹԿ սահմաններում, հաշվի առած նաև ազոտի երկօքսիդի ֆոնային աղտոտվածության մակարդակը:

5. ՍԹԱ նորմատիվների որոշումը, արտանետումների չափաքանակների առաջարկը

Մթնոլորտում վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկի արդյունքները ներկա վիճակի և հեռանկարի համար ցույց են տալիս, որ սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցում չի դիտվում ոչ մի նյութի համար, այդ իսկ պատճառով վնասակար նյութերի համար սահմանված նորմատիվները առաջարկվում է ընդունել որպես ՍԹԱ:

Քանի որ արտանետումները չեն գերազանցում վնասակար նյութերի համար սահմանված չափանիշները, այդ պատճառով արտանետումների քանակն իջեցնող միջոցառումների պլան չի նախատեսվում և աղյուսակ 5-ը չի լրացվում:

ՄԹԱ նորմատիվներ հասնելու միջոցառումների ծրագիր

NN ը/կ	Միջոցառման անվանումը և աղտոտման աղբյուրի համարը	Իրականացման ժամկետը	Վնասակար նյութի (նյութեր) արտանետումը մինչև միջոցառումը		Վնասակար նյութի (նյութեր) արտանետումը միջոցառումն իրականացնելուց հետո	
			գ/վրկ	տ/տարի	գ/վրկ	տ/տարի

Հաշվարկների վերլուծության հիման վրա առաջարկվում է բոլոր նյութերի համար նախատեսված արտանետումները ընդունել որպես սահմանային թույլատրելի (տես աղյուսակ 6):

ԱՆՇԱՐԺ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐ ՄԹՆՈԼՈՐՏ ԱՐՏԱՆԵՏԵԼՈՒ
“ԱԼԱՓՄԵՏ” ՓԲԸ ՉԱՓԱՔԱՆԱԿՆԵՐԸ ԱՐՏԱՆԵՏՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՐ

Աղտոտող նյութը	Ընդհանուր արտանետումը	
	գ/վրկ	տ/տարի
Ազոտի երկօքսիդ	0.0057	0.088
Ածխածնի մոնօքսիդ	0.0017	0.028

6. Անբարենպաստ կլիմայական պայմանների ժամանակ արտանետումների կարգավորման միջոցառումներ

Անբարենպաստ եղանակի դեպքում արտանետումների կարգավորման միջոցառումները կրում են կազմակերպչական-տեխնիկական բնույթ և գործնականորեն ընդգրկում են վնասակար նյութերի արտանետումների բոլոր աղբյուրները.

1. թույլ չտալ վառարանային սարքավորումների գերբեռնված աշխատանք,
2. խստորեն հետևել այրման ռեժիմին:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. “Bassonina” և “Cimav” մականիշի վառարանների շահագործման ձեռնարկներ
2. ԳԷՖ. Կաթսայական տեղակայանքների էներգետիկ աուդիտ: Ուղեցույց
3. “Մինչև 5.8 ՄՎտ դրվածքային հզորությամբ պինդ, հեղուկ և գազային վառելիքով աշխատող կաթսայատների վնասակար նյութերի արտանետումների հաշվարկի մեթոդական ցուցումներ”
4. “Մթնոլորտի վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացած ազդեցության գնահատման կարգ” հաստատված ՀՀ Կառավարության 2005թ. հունվարի 25-ի N 91 – Ն Որոշմամբ
5. *“ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆԱՅԻՆ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՈՒ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՄԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 1999 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 30-Ի N 192 ԵՎ 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՕԳՈՍՏՈՍԻ 21-Ի N 953-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՅՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ” ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2012 թվականի N 1673-Ն որոշում*
6. ՀՀ կառավարության 2006թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշմամբ հաստատված վնասակար նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների ցանկ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Վնասակար նյութերի արտանետումների հաշվարկ

Հաշվարկը կատարվել է ըստ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության “Մինչև 5.8 ՄՎտ դրվածքային հզորությամբ պինդ, հեղուկ և գազային վառելիքով աշխատող կաթսայատների վնասակար նյութերի արտանետումների հաշվարկի մեթոդական ցուցումներ”-ի:

Արտանետումների հաշվարկները կատարվում են հիմնվելով տեսակարար գործակիցների վրա, որոնք են՝

Վնասակար նյութի անվանումը	Չափման միավորը	Տեսակարար գործակիցը
NO _x	գ/կՎտժ	0.252
CO	գ/կՎտժ	0.07

Ջերմային էներգիայի քանակները հաշվարկվել են ըստ բնական գազի տարեկան պահանջարկի:

Բնական գազի տարեկան առավելագույն ծախսը կազմում է 36720 մ³: կամ 8.5 մ³/ժամ, այդ թվում 3.0 մ³/ժամ յուրաքանչյուր վառարանի և 2.5 մ³/ժամ լավաշի թխման համար:

ՀՀ ներմուծվող բնական գազի միջին ջերմատվությունը ըստ “Գազայրում Արմենիա” ընկերության տվյալների, կազմում է 8000 կկալ/մ³, կամ 9.3 կվտ.ժ/մ³:

Ստորև բերված են արտանետումների հաշվարկների արդյունքները աղյուսակի ձևով.

N	Կաթսա	Գազի ծախսը, մ ³ /ժամ	Արտադրվող ջերմ. էներգիան, կվտ.ժ	Ազոտի երկօքսիդ		Ածխածնի մոնօքսիդ	
				Տեսակարար գործակից, գ/կՎտժ	Արտանետում, գ/ժամ (գ/վրկ)	Տեսակարար գործակից, գ/կՎտժ	Արտանետում, տ/տարի
1		3.0	27.9	0.252	7.03 (0.002)	0.07	1.953 (0.0006)
2		3.0	27.9	0.252	7.03 (0.002)	0.07	1.953 (0.0006)
3		2.5	23.2	0.252	5.85 (0.0017)	0.07	1.624 (0.0005)
	Ընդամենը						

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Օդի պահանջվող օգտագործման հաշվարկ

Օդի պահանջվող օգտագործումը (ՕՊՕ) մեկ տարում կամ մեկ վայրկյանում հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$\text{ՕՊՕ} = \sum_{i=1}^n \frac{U_i}{U_{\text{ԹՎ}_i}}$$

U_i -ն յուրաքանչյուր i -րդ նյութի առավելագույն արտանետումն է համապատասխանաբար մեկ տարում կամ վայրկյանում ըստ տեխնոլոգիական ռեգլամենտի (մգ/տարի կամ մգ/վրկ),

- NO_2 – 0.088 տ/տարի կամ 88000000 մգ/տարի:

- CO – 0.028տ/տարի կամ 28000000 մգ/տարի:

$U_{\text{ԹՎ}_i}$ -i- րդ նյութի համապատասխանաբար միջին օրական կամ առավելագույն միանվագ սահմանային թույլատրելի խտությունն է (մգ/մ³):

- NO_2 – միջին օրական $U_{\text{ԹՎ}}$ ՝ 0.04 մգ/մ³,

- CO – միջին օրական $U_{\text{ԹՎ}}$ ՝ 3 մգ/մ³:

$$\text{ՕՊՕ} = 88000000 : 0.04 + 28000000 : 3 = 2.21 \text{ մլրդ. 8 մլն. մ}^3:$$

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի հաշվարկ

Տնտեսական վնասը հաշվարկվել է համաձայն ՀՀ կառավարության 25.01.2005թ. N 91-Ն որոշմամբ հաստատված “Մթնոլորտի վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացած ազդեցության գնահատման կարգ”-ի

Յուրաքանչյուր արտանետման աղբյուրի համար տնտեսությանը հասցված վնասը գնահատվում է 1-ին բանաձևով՝

$$U = \zeta_q \Phi_g \sum \varphi_i \Phi_i, \text{ որտեղ}$$

U -ն ազդեցությունն է, արտահայտված Հայաստանի Հանրապետության դրամերով, ζ_q -ն աղտոտող աղբյուրի շրջապատի (ակտիվ աղտոտման գոտու) բնութագիրն արտահայտող գործակիցն է, համաձայն նշված կարգի 9րդ աղյուսակի ընդունվում է՝ 10:

Φ_g -ն փոխադրման ցուցանիշն է, հաստատուն է և ընտրվում է՝ ելնելով բնապահպանության գործընթացը խթանելու սկզբունքից: Սույն կարգի համաձայն $\Phi_g = 1000$ դրամ:

φ_i -ն i-րդ նյութի (փոշու տեսակի) համեմատական վնասակարությունն արտահայտող մեծությունն է, ազոտի երկօքսիդի համար ընդունվում է՝ 12.5, ածխածնի օքսիդի՝ 1:

Φ_i -ն տվյալ (i-րդ) նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է,

Φ_i գործակիցը որոշվում է 2-րդ բանաձևով՝

$$\Phi_i = q (3 S_{U_i} - 2 U_{\theta} U_i), S_{U_i} > U_{\theta} U_i (2)$$

որտեղ՝

$U_{\theta} U_i$ -ն i-րդ նյութի սահմանային թույլատրելի տարեկան արտանետման քանակն է՝ տոննաներով:

S_{U_i} -ն i նյութի տարեկան փաստացի արտանետումներն են՝ տոննաներով, ազոտի երկօքսիդ՝ 0.088 տ, ածխածնի օքսիդ՝ 0.028 տ:

Հաշվի առնելով, որ վնասակար նյութերի արտանետումների մթնոլորտում ցրման հաշվարկները ցույց տվեցին, որ սպասվելիք գետնամերձ կոնցենտրացիաները գտնվում են թույլարտելի նորմերի սահմաններում, $\Phi_i = S_{U_i}$

$$U = \zeta_q \Phi_g \sum \varphi_i \Phi_i = 10 \times 1000 \times (12.5 \times 0.088 + 1 \times 0.028) = 11280 \text{ դրամ/տարի:}$$

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Ռելիեֆի գործակցի հաշվարկ

Ըստ ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2012 թվականի N 1673-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի հաշվարկը կատարվում է հետևյալ կերպ.

$$\eta = 1 + \varphi_1 (\eta_m - 1),$$

որտեղ η_m -ը որոշվում է ըստ կարգում բերված աղյուսակի՝ կախված ռելիեֆի ձևից, որի կտրվածքները ներկայացված են կարգի նկար 1-ում, և չափողականություն չունեցող հետևյալ գործակիցներից՝ $n_1=H/h_0$ և $n_2= a_0/h_0$ (n_1 -ը որոշվում է մինչև տասնորդական ճշտությամբ, իսկ n_2 -ը ամբողջ թվի ճշտությամբ):

Այստեղ H -ը արտանետման աղբյուրի բարձրությունն է, h_0 -ն արգելքի բարձրությունն (մեր դեպքում՝ խորությունն) է, a_0 -ն՝ ակոսի, խոռոչի կամ խութի կողային լանջի կիսալայնությունը, x_0 -ն՝ արգելքի մեջտեղից՝ ակոսի կամ խոռոչի դեպքում, և լանջի վերին եզրից՝ խութի դեպքում, մինչև արտանետման աղբյուրը եղած հեռավորությունը՝ ինչպես նշված է նկար 1-ում:

Այստեղ H -ը արտանետման ամենաբարձր աղբյուրի բարձրությունն է՝ 40.0 մ, h_0 -ն արգելքի խորությունն է՝ 30 մ, a_0 -ն՝ խոռոչի կողային լանջի կիսալայնությունը՝ 480 մ, x_0 -ն՝ արգելքի մեջտեղից՝ խոռոչի դեպքում, մինչև արտանետման աղբյուրը եղած հեռավորությունը՝ 720 մ:

$$n_1 = H : h_0 = 40 : 30 = 0.6 - 1$$

$$n_2 = a_0 : h_0 = 480 : 30 = 16$$

աղյուսակում տվյալ n_1 և n_2 -ին համապատասխանող $\eta_m = 1.1$

$$\varphi_1 = X_0 : a_0 = 720 : 420 = 1.5$$

$$\eta = 1 + 1.5 (1.1 - 1) = \underline{1.15}$$

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. Վնասակար նյութերի ցրման արդյունքում առաջացող գետնամերձ կոնցենտրացիաների “Էռա” ծրագրով հաշվարկի արդյունքները

1. Общие сведения.

Расчет проведен на ПК "ЭРА" v2.5 фирмы НПП "Логос-Плюс", Новосибирск в соответствии с положениями документа "Методы расчетов рассеивания выбросов вредных (загрязняющих) веществ в атмосферном воздухе" (МРР-2017).
Расчет выполнен ООО "Консекоард" (Consecoard LLC)

2. Параметры города

ПК ЭРА v2.5. Модель: МРР-2017

Название: Давиташен

Коэффициент А = 200

Скорость ветра $U_{mr} = 22.0$ м/с (для лета 22.0, для зимы 12.0)

Средняя скорость ветра = 5.0 м/с

Температура летняя = 32.3 град.С

Температура зимняя = -2.9 град.С

Коэффициент рельефа = 1.15

Площадь города = 0.0 кв.км

Угол между направлением на СЕВЕР и осью X = 90.0 угловых градусов

Фоновая концентрация на постах (в мг/м³ / долях ПДК)

Код загр	Штиль	Северное	Восточное	Южное	Западное
вещества	U<=2м/с	направление	направление	направление	направление

Пост N 003: X=0, Y=0					
0301	0.0147000	0.0147000	0.0147000	0.0147000	0.0147000
	0.0735000	0.0735000	0.0735000	0.0735000	0.0735000
-----					

3. Исходные параметры источников.

ПК ЭРА v2.5. Модель: МРР-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020 12:03

Примесь :0301 - Азота диоксид

ПДК_{мр} для примеси 0301 = 0.2 мг/м³

Коэффициент рельефа (КР): индивидуальный с источников

Коэффициент оседания (F): индивидуальный с источников

Код	Реж Тип	H1	H2	D	Wo	V1	T	X1	Y1	X2	Y2	Alf	F	КР	Ди
Выброс															
<Об~П>~<Ис>	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~
~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~
~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~	~~~~
000201 0001	1 T	14.0		0.13	12.00	0.1473	90.0	11	15			1.0	1.150	1	
0.0020000															

000201 0002 1 T 14.0 0.13 12.00 0.1473 90.0 11 20 1.0 1.150 1
0.0020000
000201 0003 1 T 40.0 0.40 12.00 1.51 70.0 40 25 1.0 1.150 1
0.0017000

4. Расчетные параметры См, Ум, Хм

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Сезон :ЛЕТО (температура воздуха 32.3 град.С)

Примесь :0301 - Азота диоксид

ПДКмр для примеси 0301 = 0.2 мг/м3

Источники						Их расчетные параметры		
Номер	Код	Режим	М	Тип	См	Um	Xm	
-п/п-	<об-п>	<ис>	-----	-----	[доли ПДК]	[м/с]	[м]	----
1	000201 0001	1	0.002000	T	0.010213	0.55	37.6	
2	000201 0002	1	0.002000	T	0.010213	0.55	37.6	
3	000201 0003	1	0.001700	T	0.000535	0.73	137.3	
~~								
~~								
Суммарный Mq = 0.005700 г/с								
Сумма См по всем источникам = 0.020961 долей ПДК								

Средневзвешенная опасная скорость ветра = 0.55 м/с								

Дальнейший расчет нецелесообразен: Сумма См < 0.05 долей ПДК								

5. Управляющие параметры расчета

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Сезон :ЛЕТО (температура воздуха 32.3 град.С)

Примесь :0301 - Азота диоксид

ПДКмр для примеси 0301 = 0.2 мг/м3

Запрошен учет дифференцированного фона с постов для действующих источников

Расчет по прямоугольнику 001 : 300x300 с шагом 100

Расчет в фиксированных точках. Группа точек 090

Направление ветра: автоматический поиск опасного направления от 0 до 360 град.

Скорость ветра: автоматический поиск опасной скорости от 0.5 до 22.0(Умр) м/с

Средневзвешенная опасная скорость ветра Uсв= 0.55 м/с

6. Результаты расчета в виде таблицы.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Примесь :0301 - Азота диоксид
ПДК_{мр} для примеси 0301 = 0.2 мг/м³

Расчет проводился на прямоугольнике 1
с параметрами: координаты центра X= 0, Y= 0
размеры: длина(по X)= 300, ширина(по Y)= 300, шаг сетки= 100
Запрошен учет дифференцированного фона с постов для действующих источников
Направление ветра: автоматический поиск опасного направления от 0 до 360 град.
Скорость ветра: автоматический поиск опасной скорости от 0.5 до 22.0(U_{мр}) м/с

Расшифровка обозначений

Qс - суммарная концентрация [доли ПДК]	
Сс - суммарная концентрация [мг/м.куб]	
Сф - фоновая концентрация [доли ПДК]	
Сф` - фон без реконструируемых [доли ПДК]	
Сди- вклад действующих (для Сф`) [доли ПДК]	
Фоп- опасное направл. ветра [угл. град.]	
Уоп- опасная скорость ветра [м/с]	
Ви - вклад ИСТОЧНИКА в Qс [доли ПДК]	
Ки - код источника для верхней строки Ви	

| ~~~~~ ~~~~~~
| -Если в строке С_{мах}=< 0.05 ПДК, то Фоп,Уоп,Ви,Ки не печатаются |
| ~~~~~ ~~~~~~

y= 150 : Y-строка 1 С_{мах}= 0.080 долей ПДК (x= 50.0; напр.ветра=196)

-----:
x= -150 : -50: 50: 150:
-----:-----:-----:-----:
Qс : 0.078: 0.080: 0.080: 0.078:
Сс : 0.016: 0.016: 0.016: 0.016:
Сф : 0.073: 0.073: 0.073: 0.073:
Сф` : 0.071: 0.069: 0.069: 0.070:
Сди: 0.007: 0.011: 0.011: 0.008:
Фоп: 129 : 155 : 196 : 226 :
Уоп: 0.84 : 0.73 : 0.71 : 0.80 :
: : : : :
Ви : 0.003: 0.005: 0.005: 0.004:
Ки : 0002 : 0002 : 0002 : 0002 :
Ви : 0.003: 0.005: 0.005: 0.004:
Ки : 0001 : 0001 : 0001 : 0001 :
Ви : : : : 0.000:
Ки : : : : 0003 :
~~~~~

y= 50 : Y-строка 2 С_{мах}= 0.085 долей ПДК (x= 50.0; напр.ветра=230)

-----:
x= -150 : -50: 50: 150:
-----:-----:-----:-----:
Qс : 0.079: 0.083: 0.085: 0.080:
Сс : 0.016: 0.017: 0.017: 0.016:
Сф : 0.073: 0.073: 0.073: 0.073:

Сф': 0.070: 0.067: 0.066: 0.069:
 Сди: 0.009: 0.017: 0.019: 0.011:
 Фоп: 101 : 118 : 230 : 257 :
 Уоп: 0.76 : 0.62 : 0.60 : 0.73 :
 : : : : :
 Ви : 0.005: 0.008: 0.009: 0.005:
 Ки : 0002 : 0002 : 0002 : 0002 :
 Ви : 0.004: 0.008: 0.009: 0.005:
 Ки : 0001 : 0001 : 0001 : 0001 :
 Ви : 0.000: : : 0.001:
 Ки : 0003 : : : 0003 :

~~~~~

у= -50 : Y-строка 3 Смах= 0.083 долей ПДК (х= 50.0; напр.ветра=330)

-----:
 х= -150 : -50: 50: 150:
 -----:-----:-----:-----:
 Qс : 0.079: 0.082: 0.083: 0.079:
 Сс : 0.016: 0.016: 0.017: 0.016:
 Сф : 0.073: 0.073: 0.073: 0.073:
 Сф': 0.070: 0.068: 0.067: 0.070:
 Сди: 0.009: 0.015: 0.016: 0.010:
 Фоп: 67 : 42 : 330 : 296 :
 Уоп: 0.77 : 0.65 : 0.62 : 0.74 :
 : : : : :
 Ви : 0.004: 0.007: 0.008: 0.005:
 Ки : 0001 : 0001 : 0001 : 0001 :
 Ви : 0.004: 0.007: 0.008: 0.005:
 Ки : 0002 : 0002 : 0002 : 0002 :
 Ви : 0.000: 0.000: : 0.000:
 Ки : 0003 : 0003 : : 0003 :

~~~~~

у= -150 : Y-строка 4 Смах= 0.079 долей ПДК (х= 50.0; напр.ветра=347)

-----:
 х= -150 : -50: 50: 150:
 -----:-----:-----:-----:
 Qс : 0.077: 0.079: 0.079: 0.078:
 Сс : 0.015: 0.016: 0.016: 0.016:
 Сф : 0.073: 0.073: 0.073: 0.073:
 Сф': 0.071: 0.070: 0.070: 0.071:
 Сди: 0.006: 0.009: 0.009: 0.007:
 Фоп: 44 : 20 : 347 : 321 :
 Уоп: 0.88 : 0.79 : 0.77 : 0.84 :
 : : : : :
 Ви : 0.003: 0.004: 0.004: 0.003:
 Ки : 0001 : 0001 : 0001 : 0001 :
 Ви : 0.003: 0.004: 0.004: 0.003:
 Ки : 0002 : 0002 : 0002 : 0002 :

~~~~~

Результаты расчета в точке максимума ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017
 Координаты точки : Х= 50.0 м, Y= 50.0 м

Максимальная суммарная концентрация | Cs= 0.08467 доли ПДК |
 | 0.01693 мг/м3 |
 ~~~~~

Достигается при опасном направлении 230 град.
 и скорости ветра 0.60 м/с

Всего источников: 3. В таблице заказано вкладчиков не более чем с 95% вклада

ВКЛАДЫ_ИСТОЧНИКОВ

Ном.	Код	Режим	Тип	Выброс	Вклад	Вклад в%	Сум. %	Коэф.влияния
----	<Об-П>	-<Ис>	----	М-(Мг)	--C[доли ПДК]	-----	-----	b=C/M ---
Фоновая концентрация Cf				0.066053	78.0	(Вклад источников 22.0%)		
1	000201 0002	1	T	0.0020	0.009391	50.4	50.4	4.6956096
2	000201 0001	1	T	0.0020	0.009215	49.5	99.9	4.6074810
В сумме =				0.084659	99.9			
Суммарный вклад остальных =				0.000012	0.1			

7. Суммарные концентрации в узлах расчетной сетки.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020
 12:03

Примесь :0301 - Азота диоксид

ПДК_{мр} для примеси 0301 = 0.2 мг/м3

Параметры_расчетного_прямоугольника_No 1

| Координаты центра : X= 0 м; Y= 0 |
 | Длина и ширина : L= 300 м; B= 300 м |
 | Шаг сетки (dX=dY) : D= 100 м |
 ~~~~~

Запрошен учет дифференцированного фона с постов для действующих источников

Направление ветра: автоматический поиск опасного направления от 0 до 360 град.

Скорость ветра: автоматический поиск опасной скорости от 0.5 до 22.0(У_{мр}) м/с

(Символ ^ означает наличие источника вблизи расчетного узла)

1	2	3	4
*--	----	-----	-----
1-	0.078	0.080	0.080 0.078
2-	0.079	0.083	0.085 0.080
		^	
3-	0.079	0.082	0.083 0.079
4-	0.077	0.079	0.079 0.078
--	----	-----	-----
1	2	3	4

В целом по расчетному прямоугольнику:

Максимальная концентрация -----> $C_m = 0.08467$ долей ПДК
= 0.01693 мг/м³

Достигается в точке с координатами: $X_m = 50.0$ м

(X-столбец 3, Y-строка 2) $Y_m = 50.0$ м

При опасном направлении ветра : 230 град.

и "опасной" скорости ветра : 0.60 м/с

10. Результаты расчета в фиксированных точках.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Группа точек 090

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020

12:03

Примесь :0301 - Азота диоксид

ПДК_{мр} для примеси 0301 = 0.2 мг/м³

Запрошен учет дифференцированного фона с постов для действующих источников

Направление ветра: автоматический поиск опасного направления от 0 до 360 град.

Скорость ветра: автоматический поиск опасной скорости от 0.5 до 22.0(У_{мр}) м/с

Точка 1. Расчетная точка 1.

Координаты точки : $X = 14.0$ м, $Y = -8.0$ м

Максимальная суммарная концентрация | $C_s = 0.08444$ доли ПДК |

| 0.01689 мг/м³ |

~~~~~

Достигается при опасном направлении 353 град.

и скорости ветра 0.55 м/с

Всего источников: 3. В таблице заказано вкладчиков не более чем с 95% вклада

ВКЛАДЫ ИСТОЧНИКОВ

|Ном.| Код |Режим|Тип| Выброс | Вклад |Вклад в%| Сум. %| Коэф.влияния |

|----|<Об-П>-<Ис>|-----|---|---М-(Мг)--|C[доли ПДК]|-----|-----|---- b=C/M ---|

| Фоновая концентрация C_f | 0.066204 | 78.4 (Вклад источников 21.6%)|

| 1 |000201 0002| 1 | T | 0.0020| 0.009671 | 53.0 | 53.0 | 4.8357434 |

| 2 |000201 0001| 1 | T | 0.0020| 0.008568 | 47.0 | 100.0 | 4.2837591 |

| В сумме = 0.084443 100.0 |

| Суммарный вклад остальных = 0.000000 0.0 |

~~~~~

~~~~~

3. Исходные параметры источников.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий Расчет проводился 04.07.2020

12:03

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Коэффициент рельефа (КР): индивидуальный с источников
Коэффициент оседания (F): индивидуальный с источников

[illegible]

4. Расчетные параметры C_m, U_m, X_m

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1   Расч.год: 2020 без учета мероприятий   Расчет проводился 04.07.2020

12:03

Сезон : ЛЕТО (температура воздуха 32.3 град.С)

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Источники						Их расчетные параметры		
Номер	Код	Режим	М	Тип	См	Um	Xm	
-п/п-	<об-п>-<ис>	----	-----	----	-[доли ПДК]-	--[м/с]--	----[М]---	
1	000201 0001	1	0.000600	T	0.000123	0.55	37.6	
2	000201 0002	1	0.000600	T	0.000123	0.55	37.6	
3	000201 0003	1	0.000500	T	0.000006	0.73	137.3	
~~								
~~								
Суммарный Мq = 0.001700 г/с								
Сумма См по всем источникам = 0.000251 долей ПДК								

Средневзвешенная опасная скорость ветра = 0.55 м/с								

Дальнейший расчет нецелесообразен: Сумма См < 0.05 долей ПДК								

5. Управляющие параметры расчета

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1   Расч.год: 2020 без учета мероприятий   Расчет проводился 04.07.2020

12:03

Сезон : ЛЕТО (температура воздуха 32.3 град.С)

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Фоновая концентрация не задана

Расчет по прямоугольнику 001 : 300x300 с шагом 100

Расчет в фиксированных точках. Группа точек 090

Направление ветра: автоматический поиск опасного направления от 0 до 360 град.

Скорость ветра: автоматический поиск опасной скорости от 0.5 до 22.0(Умр) м/с

Средневзвешенная опасная скорость ветра $U_{св} = 0.55$ м/с

6. Результаты расчета в виде таблицы.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий   Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Расчет не проводился: $C_m < 0.05$ долей ПДК

7. Суммарные концентрации в узлах расчетной сетки.

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий   Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Расчет не проводился: $C_m < 0.05$ долей ПДК

10. Результаты расчета в фиксированных точках..

ПК ЭРА v2.5. Модель: MPP-2017

Город :003 Давиташен.

Объект :0002 Зовк.

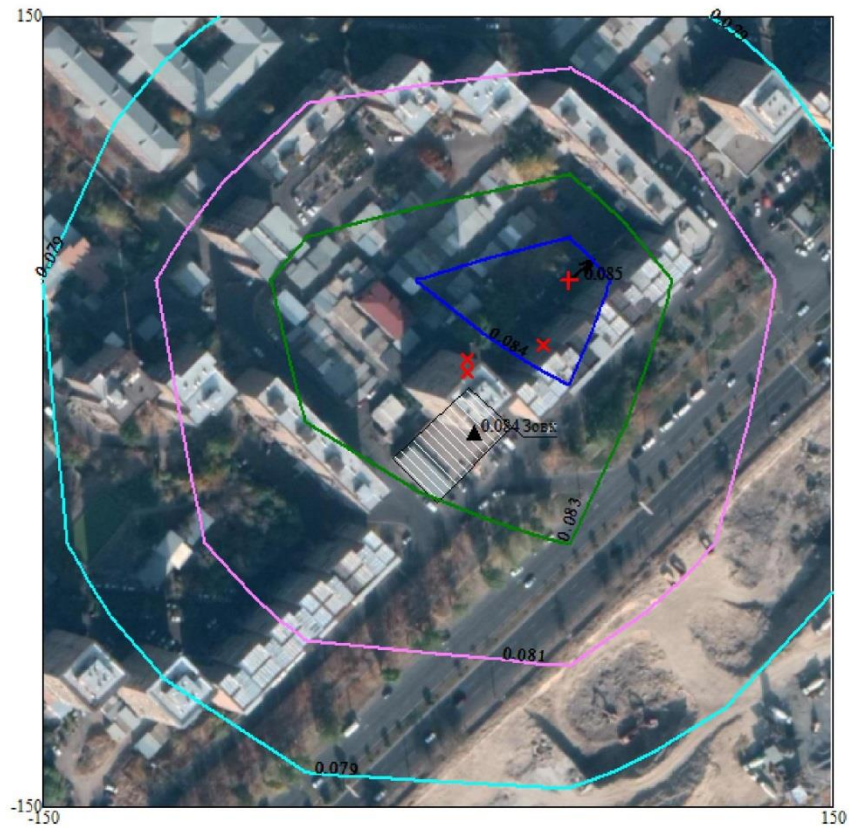
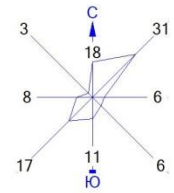
Вар.расч. :1 Расч.год: 2020 без учета мероприятий   Расчет проводился 04.07.2020
12:03

Примесь :0337 - Углерода оксид

ПДК_{мр} для примеси 0337 = 5.0 мг/м³

Расчет не проводился: $C_m < 0.05$ долей ПДК

Город : 003 Давиташен
 Объект : 0002 Зовк Вар.№ 1
 ПК ЭРА v2.5, Модель: MPP-2017
 0301 Азота диоксид

Условные обозначения:
 □ Территория предприятия
 ▲ Расчётные точки, группа N 90
 † Максим. значение концентрации
 — Расч. прямоугольник N 01

Изолинии в долях ПДК
 — 0.050 ПДК
 — 0.079 ПДК
 — 0.081 ПДК
 — 0.083 ПДК

0 22 66м.
 Масштаб 1:2200

Режим работы предприятия: 1 - Основной
 Макс концентрация 0.0846712 ПДК достигается в точке $x=50$ $y=50$
 При опасном направлении 230° и опасной скорости ветра 0.6 м/с
 Расчетный прямоугольник № 1, ширина 300 м, высота 300 м,
 шаг расчетной сетки 100 м, количество расчетных точек 4*4

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՀԻՂՐՈՏԵՐՆԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՊՈԱԿ
ՏՆՕՐԵՆ**

Ի պատասխան Ձեր 2020 թվականի հունիսի 25-ի գրության տեղեկացնում եմ, որ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոտերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը Երևան քաղաքի Դավիթաշեն համայնքի 4-րդ թաղամասում իրականացնում է օդի որակի մոնիթորինգ մեկ դիտակետում (դիտակետի կոորդինատներ՝ E-44.502778, N-40.221389):

Մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի 2019թ. միջին տարեկան կոնցենտրացիան նշված դիտակետում 0.0147մգ/մ3 է, իսկ ածխածնի օքսիդի դիտարկումներ չեն իրականացվում:

Տրամադրում եմ բազմամյա կլիմայական հարաչափերն ըստ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոտերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի Երևան Արաբկիր օդերևութաբանական կայանի տվյալների.

Մթնոլորտի ստրատիֆիկացիայի գործակիցը	200
Տարվա ամենաշոգ ամսվա միջին առավելագույն ջերմաստիճանը T °C	32.3
Քամու բազմամյա միջին արագությունը (մ/վրկ), որը հնարավոր է 20 տարին մեկ անգամ (5% ապահովվածությամբ)	2.5
Քամու բազմամյա միջին առավելագույն արագությունը (մ/վրկ), որը հնարավոր է 20 տարին մեկ անգամ (5% ապահովվածությամբ)	22

Քամու ուղղությունների և անդորրի կրկնելիությունը (%)

Հս	ՀսԱրլ	Արլ	ՀվԱրլ	Հվ	ՀվԱրմ	Արմ	ՀսԱրմ	Անդորր
18	31	6	6	11	17	8	3	22

Հարգանքով՝
Տնօրենի ժ/պ

Լ. Ագիգյան

Սպասարկման և մարկետինգի բաժին
Նորա Հակոբյան 012-31-79-13

Հաստատված է
ՀՀ կառավարության 1999 թվականի
փետրվարի 2-ի N 53 որոշմամբ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

02Ա 050195

իրավաբանական անձի պետական գրանցման

,, ՆՈՐ ԶՈՎԻ,,
(անվանումը)

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

գրանցված է իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում

286.110.04176

գրանցման համարը

գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը 28.03.2001թ.

իրավաբանական անձի ծածկագիրը 37502742

իրավաբանական անձի տեսակը **Տառնորային**

Վկայականն ուժի մեջ է միայն ներդիրի հետ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐ

[Signature]
(ստորագրություն)

45.

«28» մարտի 2001 թ.